

2012 – en summering

Under 2012 har Läkarförbundet fokuserat på fyra huvudområden inom sjukvårdspolitiken. Kömiljarden, vårdval, läkarmedverkan i hemsjukvården samt IT-systemen i vården. Här rapporterar vi om resultatet av förra årets arbete.

Vårdgarantin och kömiljarden

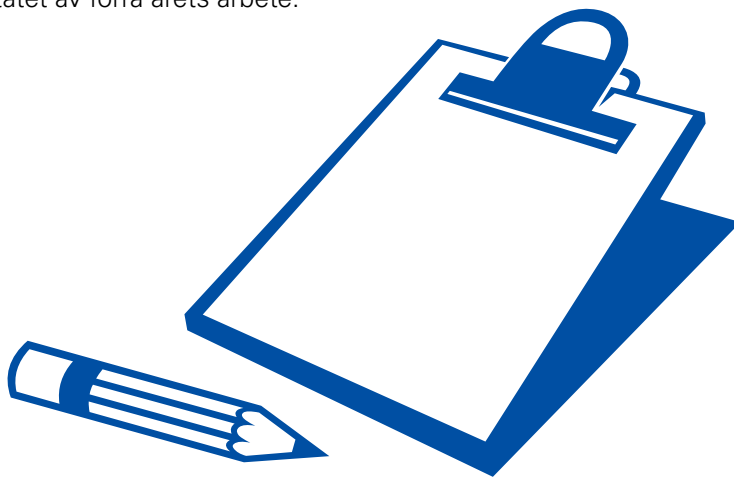
Inför Almedalsveckan presenterade Läkarförbundet rapporten, *Medicin med det samma? – Förslag till en rättvisare vårdgaranti*. Där föreslog vi en ny vårdgaranti i specialistvården med en författningsreglerad tidsfrist för medicinsk bedömning (bedömningsgaranti) och därefter en individuell anpassad tidsfrist för när behandling senast ska inledas (behandlingsgaranti). Rapporten föreslog också att en statlig utredare ska få i uppdrag att forma detaljerna kring den nya vårdgarantin med utgångspunkt från förbundets förslag.

I förbundets rapport finns en samlad analys av Socialstyrelsens uppföljningar, Läkarförbundets djupintervjustudie om vårdgarantins effekter samt erfarenheter av vårdgarantier i våra nordiska grannländer. Vår slutsats är att vårdgarantin, och i synnerhet kömiljarden, tränger undan angelägen sjukvård på bred front och flyttar inflytandet över medicinska prioriteringar från läkarkåren till andra personalgrupper.

Vårdvalsystemen

Flera myndigheter och organisationer har med olika infallsvinklar utvärderat effekterna av det numera obligatoriska vårdvalet i primärvården. Eftersom ett tydligt professionsperspektiv hittills saknats har Läkarförbundet påbörjat en utvärdering med fokus på läkarnas roll och erfarenheter.

Under hösten tillfrågade vi verksamhetscheferna i landets 1166 vårdcentraler om läkarbemanningen, antal stafetter, behovet av ST-läkare etcetera. Enkäten fick ett stort gensvar med en svarsfrekvens på

98,5 procent, vilket ger en hög tillförlitlighet och ett stadigt underlag för analyser. Resultaten ska redovisas i februari 2013.

I ett andra steg genomförs en ny enkät bland läkare i primärvården för att kartlägga för- och nackdelar med olika vårdvalsmodeller. Den ska ge underlag till förbundets kommande förslag om hur vårdvalet kan utvecklas.

I specialiserad sjukvård är antalet vårdvalsystem ännu begränsat. I den delen har Läkarförbundet tillsatt en särskild analysgrupp som följer utvecklingen.

De mest sjuka äldre

De mest sjuka äldres behov av vård och omsorg har varit föremål för ett stort antal studier under senare tid. Studierna saknar i regel ett tydligt läkarperspektiv, varför Läkarförbundet har tagit initiativ till en utredning om hur läkarmedverkan i hemsjukvården kan förbättras. En viktig fråga att belysa är vilka strukturella och systematiska hinder som finns för primärvården att tillgodose de mest sjuka äldres behov

av läkarkontakt. Det finns här klara kopplingar till frågan om vårdvalets effekter i primärvården. Vi undersöker bland annat om det finns ett samband mellan regelbäckernas utformning och de mest sjuka äldres tillgång till läkarkonsultationer. Läkarnas egna erfarenheter har kartlagts av förbundet i djupintervjuer med ett tjugotal läkare. Vi räknar med att analyser och förslag kan redovisas under sensvåren 2013.

IT-systemen

Läkarförbundet fortsätter att på bred front bevaka utvecklingen av IT i vården och fästa uppmärksamhet på brister och förbättringsmöjligheter. Detta sker främst i förbundets Råd för läkemedel, IT och medicinteknik. Patientjournalen och dess funktion är en nyckelfråga för många av de utvecklingsprojekt som pågår inom området IT i sjukvården, till exempel patienters möjlighet att få digital tillgång till journalinformation. Journalsystemens utformning och användbarhet är därför ett prioriterat bevakningsområde för Läkarförbundet.